

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΤΖΩΝ ΡΩΣΣΕΛ

Ο ΚΑΤΑΡΑΜΕΝΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Δύο μονάχα άνθρωποι είχαν ξεκάνει για ν' ανακαλύψουν τον θαμμένο θησαυρό του Μαντάνου. Μά ο Μάξ Φή κι' ο Λέμ Χέντριξ, ο συνεταιρός του, ήταν άνθρωποι με πείρα και γνώση. Ήξεραν καλά πως αυτό του είδους ή δουλειές δεν πρέπει να γίνονται από πολλούς μαζί, γιατί ή θεά του χρυσού, που τον βγάδουν ξαφνικά από τα βάθη της γης ή της θάλασσας, φιλώνει το μυαλό των ανθρώπων, τους κάνει άοπτικούς, πλεονέκτες, τους κάνει να σκοτώνονται στο τέλος μεταξύ τους... Ένω, όταν τη δουλειά αυτή την κάνουν δύο μονάχα άνθρωποι, δύο φίλοι, που έχουν κανονίσει από πρώτα τον τρόπο της διανομής του θησαυρού, μπορούν να είναι βέβαιοι ότι δεν διατρέχουν κανένα κίνδυνο ό ένας από τόν άλλον...

Την άπαρξή του θησαυρού του Μαντάνου την έμαθε πρώτος ο Μάξ Φή, ένας άβηλικός 'Ισπανός, που πέρασε τα πιο πολλά χρόνια της ζωής του κνηγώντας τον πλοίο του νησιά του Ειρηνικού 'Ωκεανού και του όποιου τα έγγραφα ήταν περισσότερα κι' από τις τρίχες του μουστακιού του. Ένας έτοιμοθάνατος Κινέζος, που τον περιποιήθηκε στο νοσοκομείο — ο διαβολέμενος αυτός 'Ισπανός είχε κάνει και νοσοκόμος ! — του φανέρωσε, λίγες στιγμές πριν πεθάνει, για να τον ανταμείψει για τη στοργική περιποίησή του, ότι πριν από δύο χρόνια είχε λάβει μέρος, ως μάγειρος, σε μιá άποστολή 'Ισπανών τυχοδιωκτών, που πήγαιναν ν' ανακαλύψουν τον θησαυρό του Μαντάνου...

Ο Μαντάνου αυτός, ένας Πορτογάλος θαλασσοπόρος, ο πρώτος που πήρε το πόδι του στα νησιά του Σολομώντος, άναγκάστηκε, στα 1500 τόσα, για να μην πέσει ζωντανός στα χέρια κορσάρων, να βάλει φρωτιά στο κεφάλι του και να το βήθει, μαζί μ' άλλες τούξ θησαυρούς του, σ' έναν από τούξ μικρούς κόλπους της νήσου του Σταυρού. Οι 'Ισπανοί, λοιπόν, που πληροφορήθηκαν την άπαρξή του θαμμένου αυτού θησαυρού από έναν καλό φίλο του Μαντάνου, πήγαν στο νησί, για να ξεθάσουν το κεφάλι από τα βάθη της θάλασσας. Πριν όμως σφραγίσουν στη δουλειά, μάλωσαν μεταξύ τους για τη... μοιρασιά, και το αποτέλεσμα ήταν ν' άλληλοσφαγούν όλοι τους ! Ο Κινέζος μονάχα, ό όποιος δεν είχε λάβει μέρος στη συμπλοκή των 'Ισπανών, κατόρθωσε να βγει ζωντανός άρ' αυτό το μακελειό, για ν' άποκαλύψει, ύστερ' από δύο χρόνια, στον Μάξ την άπαρξή του θησαυρού...

Όταν ο Μάξ Φή άποφάσισε να πάει ένα συνεταιρό, για να έπιχειρήσει κι' αυτός ν' ανακαλύψει τον θαμμένο θησαυρό του Πορτογάλου θαλασσοπόρου, έφριξε την προτίμησή του στον Λέμ Χέντριξ, άρ' ενός γιατί ο πανήγυρος αυτός, μιá καχεκτικός 'Αμερικανός, ήταν άνθρωπος του χεριού του, και άρ' έτερου γιατί τόν ήξερε από καιρό και μπορούσε να βασισθεί στην τιμωτητά του. Άγόρσαν λοιπόν ένα μικρό καικό, το γέμισαν με προμήθειες για ένα μήνα και μιá διάφορα εργαλεία, άπαρξίτη στη δουλειά που σκόπευαν να κάνουν, πήρανε μαζί τους κι' ένα Βουκαβάνο, ένα άποδολακωμένο παλληκάρι, πραγματικό άνθρωποπίηχο, που θα τούξ χρησίμευε για ύπνρησή, και τράβηξαν για την νήσου του Σταυρού. Σ' έναν από τούξ πιο βαθιές κόλπους της ανεκάλυψαν το βυθισμένο κεφάλι του Μαντάνου. Η πλώρη του μονάχα έξεριξε από τ' ά-

τουσαν στο νερό ως τη μέση και προσπαθούσαν να του άνοιξουν με τή τσεκούρια βαθεές πληγές στο ξυλόενο σώμα του, για να μπορούσαν να μπουν στ' έσωτερικό του και να βρουν τις κάσες με τόν χρυσάρι.

Πέρασαν έξη μέρες, από τότε που ο Μάξ Φή και ο Λέμ Χέντριξ είχαν άρχισει την κοπαστική αυτή δουλειά. Στο μεταξύ οι δύο σύνταροι είχαν κανονίσει τις λεπτομέρειες της μοιρασιάς.

—Ο Κινέζος μου έλεγε ότι ο θησαυρός αυτός είνε καταραμένος, άνευκόησος ο Μάξ στον συνεταιρό του, και ότι έξείναι πού θα τόν βγάλουν από τη θάλασσα είνε καταδικασμένοι να σκοτωθούν στη μοιρασιά... Για να μην πάθωμ και μετς την ίδια δουλειά, πρέπει να συμφωνήσουμε από τώρα στη διανομή... Η άλήθεια, βέβαια, είνε ότι έγω πρέπει να πάρω μεγαλύτερο μερίδιο, άφού έγω έμαθα πρώτος την άπαρξή του θησαυρού... Μιá δέν είμαι πλεονέκτης... Δέχομαι να χωρίσωμ τόν θησαυρό σε δύο ίσα μερίδια και να τόν μοιραστούμε σάν καλοί φίλοι... Είμαστε σύμφωνοι ;

—Ναι ! φημίσεσ ο Λέμ, με βαρεία κορυφωμένη φωνή. Ήταν τόσο άπογοητευμένος από τη σκλησία ζωή, που έκανε ως τότε, τριγυρνώντας σάν την άδικη κατάρτα στα διάφορα νησιά του Ειρηνικού 'Ωκεανού, όστε δέν μπορούσε να πιστέψει πως θα ήταν δυνατόν να δει μιá μέρα Θεού πρόσωπο...

Ο Μάξ Φή θεώρησε άπαραίτητο να έπισημοποιήσει τη συμφωνία αυτή με μιá άπειλή :

—Άν όμως συνέχισε, δοκιμάσει την τελευταία στιγμή να με γελήσει, σε πληρωσού, Λέμ, ετι, παρ' όλη την εκτίμησή και την άγάπη που σου έχω...

Ο Μάξ δέν άποτέλειωσε τη φράση. Όστόσο, ή χειρωνακία, με την όπια συνόδευσε αυτά τή λόγια του, — έπιασε με τόν χείρ τη λαβή του μαχαίριού, που έξεριξε από τή ζώνη του —, έξέφραξε πούδ παραστατικά τή σκέψη του.

—Τό ίδιο ήθελα να τω και γω ν' ψθύρισε άνορηξη ο Λέμ, βάλλοντα τόν χείρ του στην πίσω τσέπη του πανταλονού του, που φούσκωνε από ένα πελώριο περίστροφο.

Ύστερ' από τή... φίλική αυτή συνεννόηση, οι δύο συνεταιροί στρώθηκαν με δρεξί στη δουλειά, ξεκουλάοντας τόν σαπισμένο κεφάλι του Μαντάνου, κάτω από τόν ολόκαθρο, τόν παρθένο οθράνο του Ειρηνικού 'Ωκεανού, μέσα σε μιá άγνή ειδυλλιακή φύση, ένα λίγο παρατέρα, από κακό τους, ό πηχράνθωτος Τζάκο, ό άποδολακωμένος Βουκαβάνος, τούξ έτοιμάσε τόν φαί, τραγουδώντας σάν οφραγκοτάραξ...

Τό βράδυ της δωδεκάτης μέρας, ο Λέμ και ο Μάξ κατόρθωσαν να βρουν, κάτω από τόν νερό, μιá είσοδο τού κερασιού. Τού καύον όμως έψαξαν σ' όλες τις μικρές κοιλίνες. Δέν βρήκανε καμιά κάσση, κανένα σεντούκι με θησαυρό... Δέν βρήκανε τίποτ' άλλο, παρά τέσσερα μικρά κανάκια με χρυσά στολίδια...

Στό μεταξύ τόν σκοτάδι είχε γίνει τόσο πυκνό, όστε οι δύο φίλοι άναγκάστηκαν να γυρίσουν στο καβά τους, περίλυποι και θυμωμένοι ό ένας με τόν άλλον για την άποτυχία τους...

—Δέν κάνανε τίποτα ! γούλλισε ο Λέμ. Ο Κινέζος σου μιáς πήρε στο λαϊμό του !... Κοπάσαμε άδικα τόνον καφό... —

—Άσε να φάσωμ καλύτερα άφιο... άποκαθίρησε ο Μάξ, προσπαθώντας να δώσει κουράγιο στον έναυτό του. Δέν χόπησε άκόμα κάθε έλπίδα.

Την άλλη μέρα, πρού-

πρωί, άρχισαν και πάλι τις έρευνες στο έσωτερικό του χωριού. Μά και πάλι δεν βρέθηκε τίποτα... 'Ο Μάξ Φη ήταν κατακάτενος από την ταλαιψή του, ενώ ο Λέμ έφρανε κάθε τόσο στον αντίποδο του βλιεμάτου γεμάτα μίσος και έχθροτητα... Δεν έλεγε πιά τίποτε, μη ήταν φανερό ότι περιέμενε μιά άφορη ή ξεσπάση... Και ο χακελάτος 'Αμερικανός ήταν τόσο έλιψοβός με τη σιωπή του, ώστε ο Μάξ έννοιωσε ένα άφοριστο αίσθημα τρόμου να κυριεύει την ψυχή του...

— Έ! Δεν ήλθανε άλλοτελα χαμένοι οι κόλοι μας! είτε σε μια στιγμή στο φίλο του, βρίζοντας τα δυνάτα του για να χωριστέλας. Είναι βέβαιος ότι τα τέσσερα κανονάκια που βρέθηκαν θα έχουν μεγάλη άρχαιολογική αξία... 'Ας τ' ανεβάσουμε έναν και άς βάλοιμε τον Τζάκο να τ'α μεταφέρει στο καιά μας... Φαντάζομαι ότι θα μπορούσαμε να τ'α μοσχοπουλήσουμε σε κανέναν ιδιώτη... 'Αγγλο...

'Ο Λέμ άναστήθηκε με άδιαφορία τους όμιους. 'Απόστο, βρήθηκε τον Μάξ να βγάλουν τα κανονάκια από το χωράφι. Και ύστερα τα μετέφεραν με τη βοήθεια του πιθιράνθρωπου — από ένα ομίλιο, στον οποίο τ'α νερά ήσαν σιγά — στο μικρό καιά τους... 'Ο Τζάκο κούτταζε τ' άγεντικά του, γελώντας ήλιθα, χωρίς να μπορέ να καταλάβη τί συνέβαινε στην ψυχή τον χωρίου του...

'Υστερα οι δυο φίλοι πήγαν, άμλητοι πάντοτε και βλοσυροί, να κάνουν μιά βόλτα στο έφοιο και άνατολίχου νησι. Βρισκότανσαν δεκαπέντε μέρες σε καιό το νησι, μη τόν είχαν έπισκεψή άκόμα, έλαδη μοναδική τους έγνοια ήταν η άνεκάλειη του θησαυρού του Πομπυγάλου θαλασσοπόρου.

'Ανεθίχαν σ' ένα κρηό βουνό, από το οποίο μπορούσαν να βλέπουν τον κόλλο ν' άνοίγεται μπροστά τους. Ξεχωρίζαν, στο καιά τους, το μικρό σήμα του πιθιράνθρωπου, ο όποιος ήταν σημαμένως με περιέργεια πάνω από τ' άφαιδωμένα στη σειρά κανονάκια — πρώτη φορά στη ζωή του έβλεπε τέτοια αντίκείμενα! — και, λίγο παραέρα, τα χαλάσματα του βυθισμένου χωριού, όπου είχαν περάσει μερικά ήπαρ τις πό άγνωστές μέρες της πολιτάραξης, τυχοδιωκτικής ζωής τους...

Και πιά πέρα, ο γαλήνιος και άτάραχος Ελληνικός, απλώνε ως τ'α βάθη του ορίζοντος, κάτω από έναν φλογερό ήλιο, τη γαλήνη άπεραντωσινή του...

Βαθειά μελαγχολία κυριεύσε τότε την ψυχή του Λέμ Χέντριξ μπρός σ' αυτό το θέαμα. 'Όλη η ζωή του, με τους άγονους κόπους της, με τις άελεσιμένες προσπάθειες για την άπόκτηση του πλούτου, ξεπελάχτηκε μπροστά στο μάτια του, σαν κινηματογραφική ταινία. Και, ξαφνικά, ο Λέμ έννοιωσε μιά άνωτόρηση άπόγνοια για την κανονάκια άπειτηγία, που δοκίμασε. Είχε πιστέψει για μιά στιγμή στο αντίγραφο του. Είχε έλλισει πώς θα γινόταν έπέλευση πλούσιος, πώς θα μπορούσε, έπιτέλους, να τραβηχτή σε μιά ήρεμη γωνιά και να ήσυχάση από τους κόπους και τ'α βάσανα μιάς άληθινής ζωής, γεμάτης γνώμονος και περιπέτειας... Νά, όμως, που έκανε και την τελευταία αυτή έλλειδα του...

'Ο Λέμ αισθάνθηκε τ'ο μεγάλο του να θελόνη από την τρέλλα...

Βρήθηκε μ' ένα πήδημα κοντά στον Μάξ τον οποίο άρπασε με το λαμό και τον έσφιξε μ' όλη του τη δύναμη, φωνάζοντας: — 'Εσύ φταίς, άμπε! ... 'Εσύ με γέλασες με τ'α παρηφώσις άκριβά αυτό! ...

'Ηθλε να τον πιξή και να τον έκδορνή έτσι, για την άπορητένιά του...

Ξαφνικά όμως ο Λέμ έβγαλε ένα βραγρό σφύλασμα πόνου και άπεσπυζήθηκε, πιάνοντας την κοιλία του με τα δυο χέρια του... 'Ο Μάξ, βλέποντας ότι κινδύνεε η ζωή του, είχε τραβηχτεί με τρόπο το μακρύτερο από τη ζώνη και το κάρφωσε ως τη λαβή στην κοιλία του φίλου του... 'Απόστο, παρ' όσα τον πόνου, που τον θέρριζε τ'α σπλάγνα, ο Λέμ Χέντριξ βρήκε τη δύναμη να τραβηχτή το πιστόλι του και να περιβολήση κατά του αντίγραφου του.

'Η σφαίρα βρήκε τον Μάξ στο λαμό... 'Οι δυο φίλοι έπεσαν συγχρόνως κάτω... Τα κεφάλια τους άκοιμητούσασ σκεδόν. Τα βουγγιά τους έβουγαν. Το αίμα, που άρχισε να τρέχη από το λαμό του Μάξ, είχε βράσει το κεφάλι του Λέμ.

— Καιά μου την κάρφωση, Μάξ! ... κούθρισε πρώτος ο Λέμ, με φωνή που κόνιπε πιά να σβήση.

— Και σέ! άπεκρίθηκε ο Μάξ, με βραγνή φωνή, που έβγαλε σαν γουργουρητό από τον τραυματισμένο λαμό του.

'Ο θησαυρός αυτός ήταν άληθητα κατακάτενος! ... Ξεκαλούθησε ο Λέμ, προσπαθώντας να γελήσει.

Ξαφνικά, άνοίχτηκαν από μακρυνά δυνάτα γέλια. 'Ο Λέμ άναστήθηκε κι' έρριξε μιά ματιά στον κόλλο, πρós τ'ο μικρό που βρισόταν το καιά τους.

'Εκείνο που είδε τότε, τον έκανε να ξαναπέση κάτω αντικριμένως κι' εμμηδενισμένως.

— Μάξ, Μάξ! ... τραύλασε. Κούττα, κούττα! τί κάναμε! ... Σκοτωθήκαμε, τη στιγμή που μας είνοντες η τύχη! ...

'Ο τόνος της φωνής του φανερώσε τέτοια κατάκληξη, ώστε ο Μάξ κατάλαβε ότι κάτι ξεχωριστό συνέβαινε.

Προσπάθησε κι' αυτός ν' άναστήσθη, να ριξή μιά ματιά στον κόλλο — κι' έβγαλε κι' αυτός ένα σφύλασμα άγονίας...

'Ο πιθιράνθρωπος, ο Τζάκο, είχε βυθισίσει τα τέσσερα κανονάκια από τ'α σκουρασιμένα απελάσματά τους — και από μέσα τους χύθησαν χρυσά νομίσματα, που λαμποκοπούσανε κάτω από τον ήλιο... Ολόκληρο σκεδόν το καιά είχε γεμίσει από χρυσάμια... Και ο Τζάκο, ο όποιος δεν ήξερε την αξία του θησαυρού αυτού, έπιωρνε νομίσματα και με τις δυο χούφτες του, τ'α κούτταζε με θαυμασμό και κατάκληξη και ύστερα τ'α πετούσε στη θάλασσα, ξεκαρδιώνοντας στα γέλια από τ'ο διασπαστικό αυτό παιχνίδι! ...

— 'Ο θησαυρός του Μαντάνα! ... φώναζε ο Λέμ.

— 'Ο κατακαμένος θησαυρός! ... τραύλασε ο Μάξ.

— 'Ω! γιατί να πεθαίνουμε τώρα! ...

— 'Ηταν κατακαμένος! ...

Οι δυο φίλοι έβγαν μιά τελευταία προσπάθεια για να σηκωθούν όρθια και να τρέξουν στο καιά... Δεν μπορούσαν όμως να σταθούν στα πόδια τους... Και ξαναέπεσαν, ο ένας πάνω στον άλλον, κρηοί πιά, μ' ένα σαρκαστικό γέλιο, ζουρματισμένο στο πρόσωπό τους, ενώ ο πιθιράνθρωπος Τζάκο έξακολουθούσε να πετάη τα νομίσματα στη θάλασσα και με τις δυο χούφτες, χορτασιδώντας από χρυσά!

JOHN RUSSELL.

Οι δυο έτοιμοθάνατοι είδαν τον πιθιράνθρωπο Τζάκο να πετάη με τις χούφτες στη θάλασσα τ'α χρυσά νομίσματα!